



ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ "ГЕОРГИ САВА РАКОВСКИ"

гр. Костенец пк 2030, обл. Софийска, ул. "Св.Св.Кирил и Методий" №5
тел. 071422004; 071424724; факс 071422004; e-mail: pg_rakovski@abv.bg
info-2304717@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

Със заповед № 725 / 11.09.2026

ЛЮБКА КАЦАРОВА

ДИРЕКТОР НА ПГ „Г. С.

П Л А Н

**за предоставяне на равни възможности
за обучение и/или възпитание на
учениците**

за учебната 2026 / 2027 г.

Планът е част от Стратегията за развитие на училището.

Планът е приет на заседание на Педагогическия съвет с

Протокол № 11 / 11.09.2026 г.

Планът е част от Стратегията за развитието на училището

I. ИЗГРАЖДАНЕТО НА УЧИЛИЩЕН ПЛАН ЗА РАВЕН ДОСТЪП ДО ОБРАЗОВАНИЕ Е ПОДЧИНЕНО НА ОСНОВНИТЕ ПРИОРИТЕТИ НА ПРАВИТЕЛСТВОТО В ПОСОКА

Изграждане на образователна среда за:

- ☐ разгръщането на потенциала на всеки ученик за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- ☐ по-високо качество и по-добър достъп до образование;
- ☐ ранна превенция на обучителни затруднения;
- ☐ включващо обучение на деца и ученици със специални образователни потребности (СОП);
- ☐ включващо обучение и социално включване на ученици с девиантно поведение;
- ☐ разширяване на обхвата на институциите в училищното образование за осъществяване на включващо обучение и надграждане на досегашния положителен опит в тази област.

II. НОРМАТИВНА ОСНОВА

1. Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2023 – 2028)
2. 2000 Европейската социална харта /ревизирана/;
3. 1992 - Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и първия допълнителен протокол към нея;.
4. 1970 - Международния пакт за граждански и политически права и Международния пакт за икономически, социални и културни права;
5. Закон за предучилищното и училищно образование;
6. Стандарт за приобщаващото образование.

Настоящият училищен план има за цел да защити правата и интересите и да предостави равни възможности за приобщаване на учениците от уязвими групи, както и ефективното прилагане на училищни политики за подобряване качеството на живот на хората с увреждания, недопускане на дискриминация по признак „увреждане“, пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот. ПГТ е институция, която спазва препоръките на Съвета на Европа, отправени към всички организации да работят активно в областта на интегрирането на хората с увреждания и уязвими групи. Настоящият документ е изготвен от работна група на ПГТ. Документът има за цел да подпомогне дейността на учителите за предоставяне на равни възможности и приобщаване на учениците.

III. АНАЛИЗ НА УЧИЛИЩНАТА СРЕДА

През последните години учениците са от различни националности, различни вероизповедания, различни традиции и културни норми, както и ученици със специални образователни потребности. Това налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите, за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване, за толерантност към другите – и понякога към самите себе си.

Срещата с хора с различни култури често е трудна, но с известни усилия тя би могла да бъде особено обогатяваща и ползотворна.

В училището се предприемат политики в областта на:

- ☐ интеркултурното образование,
- ☐ умението за общуване с представители на различни култури,
- ☐ съзнателно изграждане на толерантност,
- ☐ особено важно се оказва обучението на учителите, които са решаващ фактор при възпитанието на подрастващото поколение. Насърчават се също представители на малцинствените групи да се образуват и квалифицират за учители, за да имат пряко участие в образованието на децата. Създават се условия за достъпна качествена грижа за учениците, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование или професионална реализация. При учениците се обръща особено внимание на семейството като част от образователния процес. Често се прави паралел между интеркултурното образование и образованието на деца със специални образователни нужди - и в двата случая потенциалните ползи за обществото от преодоляване на пречките пред приобщаването на различните са огромни, а в същото време потенциалните рискове от игнорирането или дискриминирането биха могли да бъдат още по-сериозни. Ключовата роля на образованието за изграждането на една по-висока култура на толерантност и приобщаване е в ранното образование, достъпно за всички, независимо от социално-икономическия им статус, интелектуалните умения и възможности. Обхващането на всеки ученик с увреждане в образователната система и изграждането на съответната подкрепяща среда за него е основна дейност за достъп до качествено образование. В резултат от изпълнението на дейностите по изграждане на подкрепяща среда в училище нараства броят на интегрираните деца и ученици със специални образователни потребности, ресурсните учители и другите специалисти, които подпомагат интегрираното обучение.

IV. ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ

Равен достъп и приобщаване на всеки ученик

- ☐ Равнопоставеност и недопускане на дискриминация
- ☐ Съхраняване на етнокултурното многообразие

С цел продължаването на създаване на подкрепяща среда за обучението и възпитанието на децата със специални образователни потребности е нужно:

- ☐ достъпна архитектурна среда
- ☐ екипи от специалисти, в зависимост от потребностите на учениците
- ☐ диагностична и консултативна дейност
- ☐ учебно-технически средства и апаратура
- ☐ индивидуални образователни програми
- ☐ учебни програми по профилиращи учебни предмети и други.

Продължава прилагането на политиката за включващо обучение на учениците със специални образователни потребности чрез:

- ☐ Единна методика за комплексно педагогическо оценяване и препоръки за децата със специални образователни потребности.

- ☐ Изградени положителни нагласи към включващо обучение в различните общности – учители, ученици и родители.
- ☐ Създадени условия, гарантиращи интеграцията на учениците със специални образователни потребности в общообразователните училища чрез изграждане на подкрепяща среда.

V. ЦЕЛИ

1. Пълноценна социализация на ученици със специални образователни потребности.
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за учениците със специални образователни потребности, ученици от етническите малцинства.
3. Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.
4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на учениците от етническите малцинства.

VI. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

Подкрепа за личностно развитие на учениците

1. Определяне на координатор и осъществяване на мониторинг.

Срок: 16.09.

Отг.: Директор

2. Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа чрез наблюдение в процеса на учебно-възпитателната работа и консултации с ученика, неговите родители и другите педагогически специалисти в училище, проучване на документи за здравословното състояние на ученика и др.

Срок: 16.09. – 31.05.

Отг.: кл. ръководители

3. Екипна работа от психолог, класен ръководител, учители във всеки конкретен случай за оказване на обща подкрепа. Екипната работа включва: срещи за оценка, набелязване на активности/ консултации по учебни предмети, консултации с психолог, родителска ангажираност, извънкласни занимания, библиотечно-информационно обслужване, грижа за здравето, кариерно ориентиране и др./ и оценка на напредъка; протоколиране на срещите.

Срок: 16.09. – 15.06

Отг.: кл. ръководители,

4. Дейности за превенция на обучителните затруднения. Включване на нуждаещите се от такава подкрепа ученици в дейности като:

- 4.1. Допълнително обучение по учебни предмети с акцент върху обучението по български език, включително ограмотяване на ученици, за които българският език не е майчин;

- 4.2. Консултации по учебни предмети и допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;

Срок: 16.09. – 15.06

Отг.: кл. ръководители

5. Дейности за стимулиране развитието на личностни качества,

6. Провеждане на информационни кампании сред родители и общественост за разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.

Срок: ноември, май

Отг.: Координатор приобщаващо образование

7. Специализирана работа с родителите за по-голяма заинтересованост към образователно-възпитателния процес.

Срок: постоянен

Отг.: Координатор приобщаващо образование

8. Работа с родителската общност за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси и учениците с увреждания.

Срок: постоянен

Отг.: Координатор приобщаващо образование

9. Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора с висше образование от етническите малцинства като учители.

Срок: януари, август,

Отг.: Координатор приобщаващо образование

10. Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора като доброволци за работа с ученици в риск от отпадане или отпаднали от образователната система.

Срок: септември, юни

Отг.: ЗДАСД

11. Осъществяване на извънкласна работа, занимания по интереси и на организиран отход и спорт в мултикултурна образователна среда, съчетана с традициите на отделните етнически групи.

Срок: 16.09. – 15.06.

Отг.: Директор, ръководители клубни дейности

12. Изграждане и функциониране на информационна система за проследяване на ученици в риск.

Срок: 16.09. – 15.06.

Отг.: ЗДАСД

13. Допълнителна работа с ученици със специални образователни потребности и ученици от етническите малцинства, застрашени от отпадане и/или преждевременно напускане на училище.

Срок: 16.09. – 15.06.

Отг.: Директор, ЗДУД

14. Подкрепа на учениците от уязвимите етнически общности за продължаване на образованието им и след задължителната училищна възраст.

Срок: 16.09. – 15.06.

Отг.: Директор

15. Създаване на условия за развитие на талантливите деца с увреждания чрез насърчаване на техните творческите изяви.

Срок: 16.09. – 15.06.

Отг.: Директор

16. Осигуряване и насочване на учениците към извънкласни занимания по интереси- клубове, спортни занимания, включване в конкурси и проекти:

Срок: 16.09. – 15.06.

Отг.: Директор, учители, кл. ръководители, ръководители клубове

17. Създаване на условия за развиване на социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на лидерство;

Срок: 16.09. – 15.06.

Отг.: Директор, учители, кл. ръководители, ръководители клубове

18. Изяви, свързани с образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности по проекти, програми и други на общинско, областно, национално и международно равнище;

Срок: 16.09. – 15.06.

Отг.: ЗДУД, учители, кл. ръководители, ръководители клубове

19. Обучение по учебни предмети, както и участие в дейности, чрез които се придобива допълнителна подготовка от учениците в съответствие с чл.85, ал.3 от ЗПУО.

Срок: 16.09. -15.06.

Отг.: Директор, учители, кл. ръководители, ръководители клубове

20. Кариерно ориентиране на учениците-часове на класа съвместно с център за кариерно развитие- София, часове на класа с участие на родители, които разказват за своите професии и индивидуално консултиране със специалисти от училището по заявка на ученик или родител.

Срок: 16.09. -15.06.

Отг.: кл. ръководители

21. Ученическа библиотека- обновяване на фонда чрез кампании "Остави книга, вземи книга!"; стимулиране на четенето и отношението към книгите – организиране на съвместни мероприятия с регионална библиотека на община Костенец по повод седмицата на детската книга, маратон на четенето и др.

Срок: април

Отг.: учители по БЕЛ, кл. ръководители

22. Грижа за здравето въз основа на информация от родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за него, за здравословното състояние на ученика и за проведени медицински изследвания и консултации и при взаимодействие с медицинския специалист в здравния кабинет в училището.

Срок: 16.09- 15.06

Отг.: кл. ръководители, мед. сестра

23. Прилагане на училищен механизъм и алгоритъм за противодействие на тормоза и насилието в училище, съгласно плана на координационния съвет и реализиране на дейностите за превенция интервенция на равнище клас, равнище училище и работа с родителите.

Срок: 16.09 . -15.06.

Отг.: кл. ръководители,

24. Участие на учениците в НПП "Ученически олимпиади и състезания"

Срок: 16.09 – 15.06

Отг.: кл. ръководители, учители

25. Планиране и реализиране на дейността на Ученическия съвет.

Срок: 16.09 -15.06.

Отг.: кл. ръководители, учители, Директор

26. Поощряване с морални и материални награди.

Срок: 16.09 - 15.06

Отг.: кл. ръководители, учители, Директор

27. Изграждане на позитивен психоклимат чрез дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение. Психологическата подкрепа включва:

27.1. Създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения между всички участници в образователния процес;

Срок: постоянен

Отг.: учители, ЗДАСД

27.2. Предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на насилието и за преодоляване на проблемното поведение на децата и учениците;

Срок: постоянен

Отг.: МО, ЗДАСД,

27.3. Извършване на групова работа с ученици и/или кризисна интервенция;

Срок: постоянен

Отг.: учители, ЗДАСД, Директор

27.4. Работа със средата, в която е детето – семейството, връстниците

Срок: 16.09 - 15.06

Отг.: кл. ръководители, ЗДАСД, директор

28. Достъпност на средата и работа в общността

28.1. Превенция за недопускане на дискриминация чрез работа в часа на класа по темите от Гражданското образование за толерантност към различията

Срок: 16.09 - 15.06

Отг.: кл. ръководители, ЗДАСД, Директор

28.2. Работа с училищното настоятелство и Обществения съвет за подкрепа на дейностите по личностното развитие

Срок: 16.09 - 15.06

Отг.: кл. ръководители, ЗДАСД, Директор

28.3. Участие на ученическите структури при превенция на рисково поведение, интеркултурно и гражданско образование

Срок: 16.09-15.06.

Отг.: кл. ръководители, Директор

29. Обучение на Педагогическия екип по темите:

29.1. Дизайн и мислене-новаторски подход за повишаване на мотивацията за учене и постиженията на учениците

Срок: октомври, април, юни

29.2. Практически дейности в учебния процес за формиране на функционална грамотност на учениците

Отг.: Директор, МО

Срок: октомври, април, юни

Отг.: Директор, МО

VII. задачи за допълнителна подкрепа

1. Работа с ученик по конкретен случай
2. Психо-социална рехабилитация
3. Рехабилитация на слуха и говора
4. Зрителна рехабилитация
5. Рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания
6. Осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда
7. Осигуряване на технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и и специалисти
8. Предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания
9. Ресурсно подпомагане

VII. дейности допълнителна подкрепа

1. Допълнителна подкрепа на личностното развитие на учениците
- 1.2. Предложение от координатора до директора за създаване на екип за допълнителна работа, в случай че има индикация за такава.

Срок: 16.09.-15.06.

Отг.: Координатор приобщаващо

- 2.2. Сформиране със заповед на директора на екип за предоставяне на допълнителна подкрепа при индикация за необходимост от такава.

Срок: 16.09 - 15.06

Отг.: Директор

- 2.3. Оценка на индивидуалните потребности на ученици със специални образователни потребности от психолог, логопед, ресурсен учител, а при лица с увреден слух - и от рехабилитатор на слуха и говора, съвместно с класен ръководител и учители, които преподават на ученика. Оценяват се познавателното развитие, комуникативните умения, социални умения, физическо развитие и адаптивно поведение, психични реакции, семейно функциониране.

Срок: 16.09-15.06

Отг.: кл. ръководители, ЗД, специалисти

- 2.4. Оценка на индивидуалните потребности на ученици в риск – извършва се от психолог и/или от социален работник съвместно с класния ръководител и с учителите, които преподават на ученика. Оценяват се рисковите и защитните фактори в ситуацията на детето и неговата среда.

Срок: 16.09 - 15.06

Отг.: кл ръководители, специалисти, учители

- 2.5. Оценка на индивидуалните потребности на деца с изявени дарби - извършва се от класния ръководител, учителите, които преподават на ученика в училището, в

сътрудничество с психолога. Оценяват се конкретните области на изявени дарби и способности.

Срок: 16.09-15.06.

Отг.: ЗДАСД, кл. ръководители, учители по предмети__